

Museiföreningen
Anten-Gräfsnäs
Järnväg

Verksamhetsberättelse
2022

Föreningen

Museiföreningen Anten - Gräfsnäs Järnväg

Styrelsen för museiföreningen Anten - Gräfsnäs Järnväg vill på detta sätt framlägga en verksamhetsberättelse för år 2022.

Berättelsen gör inget anspråk på att vara en komplett redovisning över vad som hänt inom föreningen under 2022, utan styrelsen och verksamhetsansvariga för järnvägsverksamheten har valt att peka på vissa huvudområden och mer omfattande frågor som hanterats under året.

Föreningens styrelse

Lars Johansson	<i>Ordförande</i>
Magnus Libberger	<i>Vice ordförande</i>
Olof Brandelid	<i>Sekreterare</i>
Sandra Merking	<i>Ledamot</i>
Andreas Johansson	<i>Ledamot</i>
Alexander Lagerberg	<i>Ledamot</i>
Thomas Blidér	<i>Ledamot</i>
Anders Wallman	<i>Ledamot</i>
Robin Stenbäck	<i>Suppleant</i>
Edwin Bohm	<i>Suppleant</i>

Styrelsen har handlagt 154 blandade protokollspunkter vid 10 sammanträden under året. Löpande kontakter mellan styrelseledamöterna har däremellan tagits både via telefon samt mail.

Övriga befattningar inom föreningsverksamheten

<i>Kassör utom styrelsen:</i>	Ylva Bokgren
<i>Informationsansvarig:</i>	Ylva Bokgren
<i>Föreningstidningen Jernvägsnytt:</i>	Patrik Engberg
<i>Hemsidan:</i>	Patrik Engberg
<i>Facebook:</i>	Patrik Engberg och Sandra Merking.
<i>Medlemsregisteransvarig:</i>	Lars Gustafsson
<i>Personal- och löneansvarig:</i>	Lars Johansson

* Medlemsregister

Ansvarig: *Lars Gustavsson*

Föreningen hade under 2022 619 fullbetalande medlemmar och 385 familjemedlemmar samt 2 prenumeranter.

Detta gör en minskning med 20 fullbetalande medlemmar och en minskning med 65 familjemedlemmar. Prenumerantantalet har minskat med 1 styck.

* Jernvägsnytt

Redaktör: *Patrik Engberg*

Tidningen har kommit ut med 4 nummer under 2022.

* Hemsidan

Ansvarig: *Patrik Engberg*

Föreningens och järnvägens hemsida på Internet (www.agj.net) är en del av vårt officiella ansikte utåt. I denna finns även vår Webshop som bl.a. utnyttjas för bokningen av Tomtetågsbiljetter. Ansvarig för Webshopen har varit *Edwin Bohm*.

* Facebook och Instagram

Ansvariga: *Patrik Engberg, Sandra Merking och Ida Nevander*

Facebook är ett välbesökt socialt medium. Vi har konstaterat att ett stort antal av våra resenärer besöker vår Facebooksida. Instagram är ett för oss nytt medium.

* Anten-Internen Express

Ansvarig: *Lars Johansson*

”Anten-Internen Express” ges ut som ett internt informationsblad som via mail skickas ut till aktiva medlemmar. Bladet har under året kommit ut med 53 nummer.

* Personal

Ansvarig: *Lars Johansson*

Föreningen har under 2022 haft *Bernt Lindsjö* och *Gustav Matsson* som lönebidragsanställda som vaktmästare på 50 % respektive 100 %. Båda lönebidragen har förlängts under 2022.

* Avtals- och arrendefrågor

Ansvarig: *Lars Johansson*

En funktion som funnits under året eftersom flera dylika frågor varit aktuella.

Föreningsangelägenheter

* Föreningsmöten

Under 2022 har det varit sparsamt med föreningsmöten, förutom årsmötet. Anledningen är att arbetet vid och kring järnvägsverksamheten tagit mycken kraft och detta har medfört att tid bland de förtroendevalda inte funnits att avsättas för höstmedlemsmötet.

* Försäkringar

Via försäkringsagenten *Söderberg & Partners* och försäkringsbolaget *Folksam* har föreningen tecknat försäkringar inom följande områden:

Ansvarsförsäkring, Olycksfall Besökare/Medlemmar, Fastighetsförsäkringar, Tjänstereseförsäkring, Rättsskydd Maskinförsäkring och Rättsskydd Miljöbrott.

* Stöd- och samarbetsorganisationer

Föreningen är medlem i *Museibanornas Riksorganisation (MRO)*, *NAG (Industri-historia och arbetslivsmuseer i Väst)*, *Arbetsam samt föreningen Gräfsnäs Slottspark ideell förening*.

Vidare är vi medlemmar i *Antens Väg & Vattenförening*, *Ödegårdets Vägförening*, *Kvarnabo Vägförening* och *Gräfsnäs Vägförening*.

Föreningen är även andelsägare i *Bjärke Energi*.

* Digitala medier

De digitala medierna, bl.a. *Facebook*, *Instagram* och hemsidan, har alltmer utvecklats till att vara ett av de viktigaste sätten att presentera vår verksamhet för andra och även få nya resenärer till vår järnväg.

* Kommunal turistverksamhet

Kontakterna med kommunens turistverksamhet har under året ökat men då föreningens kontaktperson vid turistbyrån slutat under året och flyttat till en annan kommun har det tagit tid att arbeta upp nya kontakter. Ett samarbete pågår dock mellan *AGJ*, *Alingsås* och *Vårgårda turistbyråverksamheter* kring marknadsföringen av kommunerna som det nya "Aliwood" innebärande marknadsföring kring de biofilmer som nyligen spelats in och spelas in i kommunerna och därigenom dra intresserade filmintresserade turister till dessa.

Film

Även under det gångna året har vi även i år haft filmfolk på besök. Under våren togs några scener inför en uppföljare till "*Nelly Rapp – Monsterjägare*". *AGJ* dyker även upp i kriminalserien "*Bäckström*" samt i "*Luciamorgon i SVT*".

Dyliga extratåg och disposition av anläggningen ger bra extrainkomster men sliter på våra aktiva då vi alltid måste ha ett antal personer på plats, vilket innebär att medlemmar behöver ta ut ledighet för att projekten skall kunna genomföras.

* Externt stöd

Även i år har vi fått stöd i form av bidrag från olika myndigheter och organisationer förutom det stöd som våra medlemmar och besökare ger oss genom gåvor. Detta gläder oss mycket och gör att vi kunnat och vågat gå vidare med flera viktiga projekt trots att vi inte vetat vilka efterdyningar som väntade efter att pandemin avtagit.

Uppföljning av uppdrag utlagda av tidigare föreningsstämmor.

* Angelägna byggprojekt

Vid årsmötet 2021 angavs ett antal byggprojekt som viktiga. Styrelsen fick uppdrag att arbeta med dessa.

Driftlokstallet

Förra verksamhetsåret anslog Alingsås Kommun och Sparbanksstiftelsen 600.000 kr till upprustning av driftlokstallet. Projektet har påbörjats genom att ovidkommande föremål i byggnaden flyttats. Anslaget belopp är inte utlöst. Planerad byggstart är sommaren 2023.

Vagnhall i Anten

Arbete har påbörjats med att ta fram ett underlag för att senare skicka in ett förhandsbesked för ett byggnadslov hos Kommunen. Vi vill redan nu veta vilka förutsättningar som gäller och om vi får tillåtelse att bygga en hall på önskad plats innan vi kommer för långt med planeringen av en ny vagnhall i Anten. Ansökan kommer dock inte att skickas in förrän vi vet att de ekonomiska förutsättningarna för projektets genomförande finns och hur byggnaden skall utformas.

Uniformsreglemente

Vid tidigare årsmötet framfördes önskemål om införandet av ett mer genomarbetat uniformsreglemente vid museijärnvägen. Vi har dock redan idag ett uniformsreglemente som togs fram för att reglera medlemmarnas uppträdande under trafikdagar samt spårbeträdande i övrigt. (AGJF 101). Under året har arbete utförts med att inventera och sortera ut uniformspersedlar i vårt nuvarande förråd och som inte är lämpliga att nyttja i vår verksamhet. Kvarvarande persedlar kommer därefter att utgöra grunden för vårt nya uniformsförråd. Övertalig icke järnvägsrelaterade uniformspersedlar har avyttrats. Uppdraget att inventera och skapa ett bättre uniformsförråd har åvilat *Annika Jansson*.

Ekonomi

Närmare redovisning av föreningens ekonomiska situation finns att läsa under balans- och resultatredovisningen för år 2022.

Föreningens ekonomihantering ökar löpande men är redan ganska omfattande bl.a p.g.a. en omfattande trafik och vår momsregistrering. All ekonomihantering förutom bokslut sköts ideellt inom föreningen. Vi sköter våra bankaffärer via Sparbanken i Alingsås.

Kol, diesel och el.

Under 2022 har vi sett och märkt av en betydande kostnadsökning avseende kol och diesel. Det har även varit svårigheter att få tag på kol. Kostnadsökningen avseende elenergi har under 2022 inte slagit i någon större omfattning gentemot AGJ på grund av fasta avtal. Dessa avtal skall omförhandlas 2023 varför vi kan förvänta oss en betydande ökning av dessa kostnader.

Anten - Gräfsnäs Järnväg

Anten - Gräfsnäs Järnväg drivs av Museiföreningen Anten - Gräfsnäs Järnväg. Föreningens årsmöte har gett styrelsen i uppdrag att under året sköta denna verksamhet. Styrelsen har delegerat ansvaret för delar av denna verksamhet till ett antal befattningshavare inom olika ansvarsområden.

Av styrelsen och avdelningsansvariga utsedda befattningar inom järnvägsverksamheten

Banchef:	Christian Merking
<i>Bitr. Banchef:</i>	Robin Stenbäck
Maskinchef:	Karl-Inge Larsson
Trafikchef:	Patrik Engberg
<i>Bitr. Trafikchef:</i>	Pierre Enbert
Säkerhetschef:	Tomas Blidér
<i>Dokumentansvarig:</i>	Lars Johansson
Säkerhetsrevisor:	V.A. Kant
Fastighetschef:	V.A. Kant (akuta frågor handläggs av styrelsen)
Försäljningsansvarig:	Ylva Bokgren

Inriktning och vissa övergripande verksamhetsfrågor.

Allmänt

Prioriteringen avseende järnvägsverksamheten har varit att fortsätta arbetet med att förbättra och underhålla vår anläggning och våra fordon. Vi konstaterar liksom vi gjort i de senaste årens verksamhetsberättelser att en hel del av de åtgärder som vidtogs i samband med föreningens etablering i Anten på 1970-talet och åren därefter nu behöver förbättras, göras om eller anpassas till dagens krav och behov. Nämnda åtgärder kommer att binda stora resurser, såväl personellt som ekonomiskt och kommer med största sannolikhet att göra så under flera år framåt. Föreningen försöker så långt det är möjligt att söka externt stöd för dessa underhållsarbeten.

Järnvägens administration och arkiv

Administrationen inom järnvägsverksamheten ökar år efter år. Mycket sker numera digitalt med korta svarstider vilket gör att föreningens digitala adresser måste bevakas löpande. Detta ger ett ökat krav på föreningens ideellt arbetande funktionärer. Alla inser inte att de förtroendevalda inom AGJ arbetar ideellt, inte ens alla medlemmar.....

Arkivfrågan rörande bl.a. föreningsdokument och andra historiska dokument har fått en lösning genom att ett av rummen på andra våningen i stationshuset i Anten avsatts för detta ändamål. Arbetet har påbörjats med att samla ihop material.

Bana

Satsningen på banunderhållet har fortsatt under året. Slipersbytet har fortsatt på banan och en satsning på en upprustning av bangården på Ödegårdet har påbörjats. Arbetet på Brobackaspåret och tunneln har fortsatt. Genom stöd från Länsstyrelsen har ett klipphuvud till vår minigrävmaskin kunnat köpas in.

Maskin

VGJ 24 har varit trafiklok under året. En omfattande renovering interiört har genomförts av vagn C 12 (LSSJ C4 230). Även BLJ 6 håller på att erhålla översyn. Ett stort arbete under pågående trafiksäsong fick utföras på VGJ 24 då en bult som höll en fjäder i lokets boggi gick sönder. Även en varmgång på vagn 22 fick åtgärdas under trafiksäsongen. I övrigt har det mesta varit löpande underhåll. Nya gummiblock till boggiupphängningen på YP 913 har inköpts under året. Arbetet med renoveringen av VGJ 31 fortsätter. Föreningen erhöll i december 120.000 kr i bidrag från *Stiftelsen Konung Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur* till nytillverkning och byte av alla fönster på vagn AGJ Co 28 (handikappsvagnen).

Trafik

Föreningens målsättning är att visa hur en smalspårig järnväg en gång sett ut och fungerat. Vi är således en museijärnväg där helheten dvs att så trovärdigt som möjligt visa hur en smalspårig järnväg på 1930 - 40-talen kunde se och fungera och inte ett järnvägmuseum där enstaka fordon och deras utseende står i focus.

I museijärnvägens uppdrag ingår som en mycket betydelsefull del att vi skall driva regelbunden annonserad trafik för allmänheten. Ett stort ansvar och åtagande där många medlemmar lägger ned sin själ för att få allt att fungera.

Vi vill här redan inledningsvis framföra ett tack till dessa medlemmar då deras insats är grunden och förutsättningen för verksamheten och järnvägens fortlevnad.

Årets trafik har mestadels kunnat genomföras med ånglok. Trafikresultatet under året är bra. Trafikavdelningen arbetar löpande med att försöka optimera vår trafik och köra våra ordinarie tåg på datum och tider som passar såväl våra aktiva som våra resenärers önskan. Tomtettågen i december slog alla förväntningar och kördes i år såväl med rälsbuss som med ånglok.

Säkerhet

Den 1 juni infördes en ny järnvägslagstiftning i Sverige och i och med denna infördes även en separat lag för det fristående järnvägsnätet där museibanorna ingår. Detta medförde att tillsynsmyndigheten Transportstyrelsen utfärdade nya föreskrifter som skulle implementeras i vårt säkerhetsstyrningssystem. Ett arbete som pågått under hela hösten.

2019 kom Arbetsmiljöverket med ett påbud om certifiering av alla som skall sköta en ångpanna med ett införandedatum i december 2020 men införandet sköts upp till 2022. AGJ sökte och fick våren 2022 dispens från införandet men när vi väl fått detta tillstånd så beslöt Arbetsmiljöverket att skjuta upp införandet till december 2025. Frågan lever således vidare.

Fastigheter

Satsningen på våra byggnader har fortsatt även detta år. Vi har under våren bytt taket på stationshuset i Gräfsnäs. Detta har genomförts med ekonomiskt stöd av *Riksantikvarieämbetet* och *Lions i Bjärke*. Under hösten har *Länsstyrelsen* varit och inspekterat vårt byggnadsminne (Humlebo-Kvarnabo). Vi konstaterar, som tidigare nämnts, att fastigheterna i år och under kommande år blir en del av verksamheten som kan komma att dra betydande kostnader.

Café, museihall och försäljning

Försäljningen har även under 2022 koncentrerats till caféet. Under året har vi dock fått se över utbudet på grund av svårigheter med att bemanna caféet. Genom detta har tyvärr nettoinkomsten från caféet minskat något mot tidigare år, men arbetsinsatsen i avsatt tid för förberedelser i form av varuinköp m.m. har kunnat minskas genom det minskade utbudet. Kontakt med Miljö & Hälsa i Alingsås har löpande skett under året då vi nyttjar vatten från *Antens Väg & Vattenförening* och inte har kommunalt vatten. Detta medför krav på löpande provtagning avseende vattenkvaliteten i verksamheten och vår livsmedelshantering.

Utställningsverksamheten i Museihallen har utvecklats och i och med det nya golvet i den västra delen av hallen har en omdisponering av utställningsverksamheten kunnat ske.

Information och PR

Trafikannonseringen har i begränsad omfattning i första hand skett i olika branschtidningar men framför allt i lokaltidningarna i Alingsås. Tonvikten har lagts på att uppdatera hemsidan, Facebook och Instagram samt via samarbete med andra turistintressenter bli länkade på deras hem- och Facebooksidor.

Filminspelning

Även under året har vi haft filminspelningar vid järnvägen. Under våren spelades en uppföljare till *"Nelly Rapp – monteragent"* in vid järnvägen och under november spelades sekvenser till 2022-års *"luciamorgon"* i SVT in vid järnvägen.

Man skall dock vara medveten om att dylika åtaganden tar på krafterna i den ideella verksamhet som vi bedriver då dessa åtaganden till 100 % ligger på vardagar och får i stort skötas av "daglediga" pensionärer.

Järnvägen och omvärlden

Liksom tidigare år har styrelsen och avdelningsansvariga sysselsatts med många kontakter med externa parter. Något som tar mycken ideell tid i anspråk.

Vissa fristående, ej direkt avdelningsstyrda projekt

VGJ 31

Arbetet med VGJ 31 rullar på så sakteliga, kanske till synes mycket sakta för den tillfällige besökaren i verkstaden. Arbete pågår dock på panna, hytt och maskineri.

ROJ 3

Arbetet med ROJ 3 har vilat under året.

Fastighetsavdelningen ansvarar för underhållet av föreningens fastighetsinnehav.

Allmänt

Under året har arbetet fortsatt med att "kvalitetssäkra" vår anläggning främst genom att se till att våra besökare får en positiv bild av den när de kommer till oss.

Värme- vatten och avloppsanläggningar

Förra året dömdes avloppsanläggningen från "Paradiset" ut av kommunen. Under sommaren har därför en ny avloppsanläggning installerats i egen regi. Under hösten ökade kostnaden för bl.a. elenergi och föreningen har fått vidtagna åtgärder mot detta. Nya elavtal har tecknats för stationshusen i Kvarnabo och Gräfsnäs. En större reparation har utförts på värmeanläggningen i stationshuset i Gräfsnäs.

Gräsmattor och gångvägar

Gräsklippning har skett under året såväl i Anten, Kvarnabo som i Gräfsnäs. *Ulf Alm* har skött detta i Kvarnabo. *Gustav Mattsson* har gjort stora insatser i samband med höststädning av vår anläggning. *Inga-Britt Mattsson* har haft ansvaret för alla våra pelargonier i "Paradiset" och cafeét och de är inte få.

Städning och renhållning

En del av vår verksamhet som kanske inte direkt syns men som märks om det inte blir utfört är städning i våra olika lokaler t ex samlingsrum, sovrum, omklädningsrum. En förutsättning för vår verksamhet är att alla hjälps åt och att vi plockar upp efter sig. Detta är viktigt så att alla trivs och vill arbeta vidare. Till vår hjälp har vi dock haft våra anställda som löpande städare och ser till våra utrymmen.

Renovering av tak

Gräfsnäs station har fått taket renoverat. Vi har fått bidrag från Riksantikvarieämbetet och Lions i Bjärke till detta arbete. Arbetet genomfördes under våren.

Besök av Räddningstjänsten

Under hösten genomförde Räddningstjänsten LBE- och LSO- tillsyn vi vår anläggning. Man kontrollerade även vårt SBA-arbete.

Sammanfattning

Flera av våra byggnader är gamla och tarvar därför ett ganska omfattande underhåll. Här finns möjlighet för alla att engagera sig. Under hösten har vi haft besök av en byggnadsantikvarie för att kontrollera hur vi sköter vårt byggnadsminne d.v.s. bansträckan Humlebo - Kvarnabo med byggnader i Humlebo, Arelid och Kvarnabo.

Vi saknar sedan i våras en fastighetschef. Efterlysning av en dylik har tyvärr inte gett något resultat.

Försäljningsavdelningen handlägger all försäljning, tar fram vykort, tröjor mm. Ansvar för utställningsverksamheten ligger också inom avdelningen.

Försäljningsavdelningens verksamhet i Anten har under året visat ett bra resultat trots svårigheter att stundtals bemanna caféet men man kan konstatera att sidoinkomsterna i form av försäljning utgör en betydelsefull del av våra inkomster.

Nya souvenirer

Under säsongen har en del nya souvenirer tagits fram och en del gamla har ny beställts. Det har dock blivit allt svårare att hitta souvenirer med järnvägsanknytning. Tips mottages.

Caféet

Caféet i Anten har under årets drivits i egen regi. En vattenläcka har åtgärdats under försäsongen. Caféet är en viktig del i besöket vid AGJ och en service för såväl aktiva som besökare. Tyvärr har det under året varit svårt att bemanna detta men vi har lyckats att hålla öppet alla trafikdagar.

Tomtetågen

Försäljningen i samband tomtetågen har blivit en viktig och inte obetydlig del av försäljningsavdelningens verksamhet. Försäljningen sker i stationshusets väntsal.

Museihallen

Museihallen blir en allt viktigare del i besöket vid AGJ. Förra året skedde ett arbete med att lägga i golv den nedre delen av museihallen i ett samarbete med Riksantikvarieämbetet. Som en följd av detta har utställningsverksamheten som finns i den norra delen av hallen flyttats till denna ny del. Även hallens vägg gentemot den stora vägen avses utnyttjas för utställningar. Målsättningen är att kunna förvara trafiktaget inomhus på spår 6 och när detta inte är i trafik. När tåget är ute och i trafik blir utställningen synlig.

Sammanfattningsvis så bedömer vi att vår utställningsverksamhet upp-skattas och vi hoppas att fler medlemmar kan engagera sig att vara med och vara guider och passa i museihallen. Ansvariga för hallen under året har varit *Mikael Andersson* och *Mats Andersson*. Även *Sven-Erik Björklund* har ofta setts i museihallen under säsongen.

Ylva Bokgren och Sandra Merking

Försäljningsansvariga

Banavdelningen handlägger underhållet av vår bana inklusive underhållet av signalanläggningar samt de fordon som tillhör avdelningen.

Banarbetsveckan

Årets banarbetsvecka genomfördes från fredagen den 30 april till och med söndagen den 8 maj. Slipersbyte skedde söder om Kvarnabo fram till km 55. På Ödegärdet har renovering av sidospåret genomförts inklusive renovering av två växlar. Besiktning och växtkontroll har utförts på våra spår och längs linjen. Den slipershög av uttjänt slipers som legat på Mejeriängen har under hösten körts till destruktion i Trollhättan. Såväl destruktions- som transportkostnaderna har dock ökat sedan förra leveransen.

Arbetsmaskiner

En översyn av banarbetsmaskinerna har skett. Ett klippaggregat till vår minigrävmaskin har inköpts under hösten efter stöd från Länsstyrelsen.

Signalarbeten

Grunden till vår nya telekiosk har gjutits under året. Arbetet med det digitala interna nätet i Anten har fortsatt under året.

Besiktningar och planering

Som vanligt har hela banan besiktigats innan trafikstarten. Samtliga växlar, vägövergångar, signalanläggningar, broar m.m. har gått igenom och protokollförts.

Brobackatunneln

Projektet med spårrenovering samt spårläggning ned till och inne i Brobackatunneln som stöd av *Riksantikvarieämbetet* har pågått under året. Under sensommaren hade spårläggningen kommit så långt att det befintliga spåret söder om tunneln kunde knytas ihop med resten av AGJ. Røjning fram mot Brobacka anhalt har därefter påbörjats.

Banboden

Under sommaren har banboden i Anten erhållit två stycken nytillverkade portar. Dessa har tillverkats och monterats i egen regi.

Området ovanför banboden har städats.

Tack!

Arbetena inom banavdelningen har letts av *Christian Merking* och *Robin Stenbäck* samt på signalsidan av *Andreas Johansson* och *Christer Huss*. Det är många som har hjälpt till som vanligt, och vi vill tacka samtliga. Ingen nämnd och ingen glömd.

Christian Merking
 Banchef

Maskinavdelningen ansvarar för fordonsunderhållet exklusive banavdelningens fordon. Avdelningen leds av Maskinchefen.

Ånglok

VGJ 24 har varit trafiklok under året. Under en av de första trafikdagarna drabbades loket av ett haveri och en bult i fjäderupphängningen fick bytas. Arbeten har även skett på **BLJ 6** där arbeten med slidstyrningen pågår. Renoveringen av **VGJ 31** har bedrivits som ett fristående projekt.

Diesellok

Tp 3500 har använts vid något tillfälle i årets trafik på grund av hög brandrisk vissa trafikdagar. Loket eltog även i Tomtetågstrafiken. **Tp 3503** har inte nyttjats i trafik under året

Z4p 405 och **409** har fungerat som växel- och arbetslok. **HBA 2** har under året varit reservlok i trafiken och även varit i trafiktjänst ett antal trafikdagar. Arbetet med att renovera den s.k. **Böksholmslokomotorn** har påbörjats under året.

Rälsbussar och motorvagnar

YBo5p 913 och **UBo3yp 2120** har använts i trafiken. **Yo1:an** har varit i trafik vid några tillfällen under året men drabbades under sensommaren av problem med insprutningspumpen vilken håller på att åtgärdas. **VGJ X 1 101 "Gullhönan"** har använts i trafiken vid några speciella tillfällen under året.

Person- och resgodsvagnar

AGJ Co 22 drabbades i början av säsongen av varmgång men detta kunde åtgärdas varvid vagnen var tagen ur trafik under några trafikdagar. **AGJ C 12** har befunnit sig i verkstaden under året för en omfattande invändig renovering och kom i trafik i samband med Tomtetågen i december.

Godsvagnar

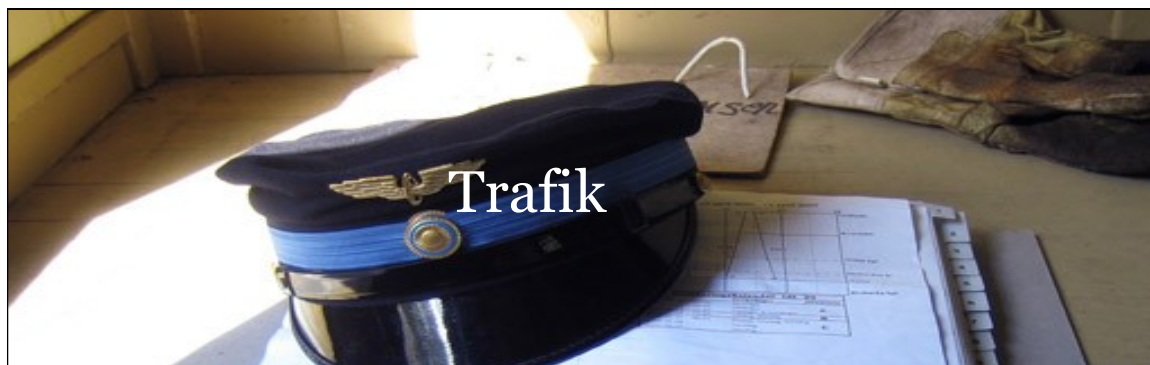
Det går trögt med renovering av **VGJ Gä 1084** (Pellerinvagnen) på grund av platsbrist i verkstaden. Vår **VGJ tankvagn** har målats, **NKIJ-tankvagnen** har målats invändigt och takomläggning på en finka påbörjats.

Besiktningar

Alla trafikfordon har besiktigats innan de togs i trafik innan säsongen.

Karl-Inge Larsson

Maskinchef

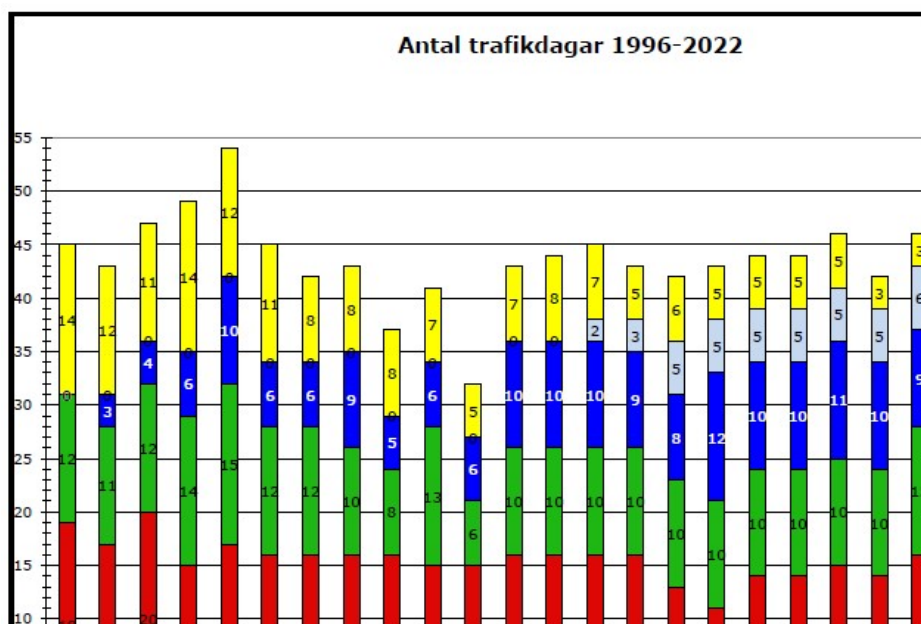

Trafikavdelningen ansvarar för trafiken samt tar fram förslag till trafiksäsong, ansvarar för bokning av grupper samt ser till att det finns personal på alla tjänster mm. Avdelningen leds av Trafikchefen.

Sommartrafiken 2022 kördes på ungefär samma sätt som för 2021, dock valde vi att köra vardagstrafik en vecka mindre primärt för att minska belastningen på personalbokningen.

På samma sätt som för 2020 och 2021 har pandemin påverkat trafiken, men påverkan minskade för 2021 och så också för 2022. Det har varit ganska bra beläggning på tågen under sommaren och de rutiner vi skapat för att motverka trängsel har fortsatt fungerat bra. I huvudsak har dessa bestått av att bättre ha koll på hur många biljetter som såldes för respektive avgång och mer aktivt försökt hänvisa folk till att åka omvänt, d.v.s. från Gräfsnäs till Anten, i händelse av stor tillströmning av resande. Det är aldrig roligt att behöva säga nej till resande men det har mötts av förståelse av i stort sett alla.

Riddarhelgen genomfördes i Gräfsnäs den första helgen i juli. I år körde vi dock ingen specialtrafik då vi fick information om att den faktiskt skulle bli av såpass sent att vi inte hann med. Riddarspelen har som bekant varit inställd under Corona. Trafiken började som vanligt med en gruppresedag den 31/5 och det blev en ganska bra dag med drygt 160 resande, bästa dagen sedan 2019.

Som vi tidigare nämnt om sommartrafiken så är syftet med gruppresedagen primärt att få en mjukstart på trafiksäsongen innan den drar i gång på allvar.

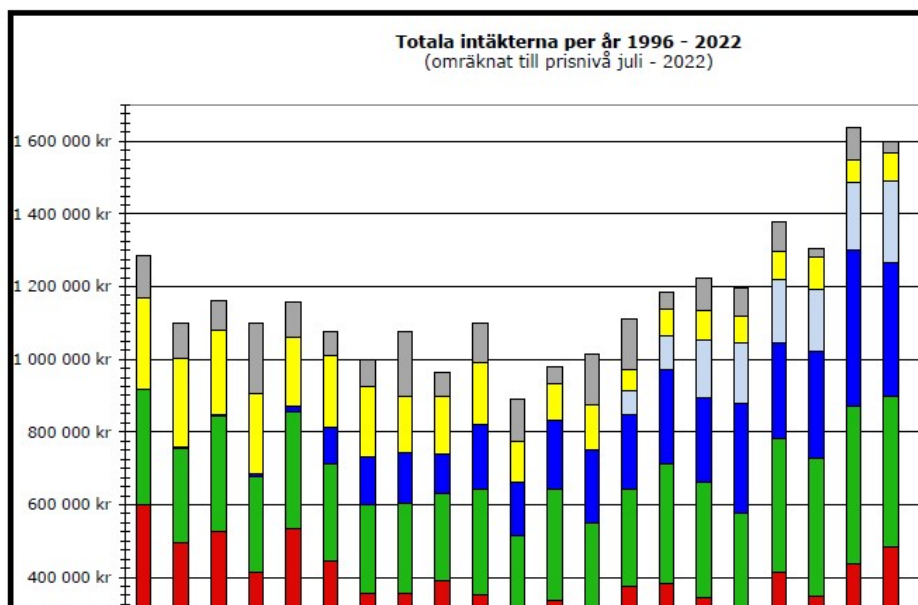
Därefter vidtog ordinarie trafik söndagen 5/6. Lördagstrafiken startade 2/7 och vardagstrafiken 12/7.

I år kördes som tidigare nämnts en vecka mindre, så vardagstrafiken avslutades torsdagen den 28/7. Helgen 27 - 28/8 genomfördes museibanans dagar med alla stationer bevakade och fler tåg där bland annat Tp, Gullhönan och Yo1p användes. 28/7 och 6/8 utmärkte sig genom extremt mycket resande. Dessa två dagar hade ett genomsnitt på över 64 000 kr. Det överträffas endast av den 25/7 2017 där den för inflation justerade intäkten var ca 71 000 kr. Dock är det rekord i och med att vi haft två dagar med denna extrema situation. Slutligen avslutades säsongen med en motordag där det enbart kördes med dieselfordon. Vidare erbjöds provkörning för hugade spekulanter av HBA2, Z4p och JW.

Extratågen har blivit fler i år, där det sista blev den 16/11 med ångtåg från Anten till Gräfsnäs. Totalt kördes fyra extratåg.

Intäktsmässigt blev 2022 ett ganska genomsnittligt år, dels beroende på pandemin, dels för att vi kört något färre dagar. Extratågen kompenserade dock delvis för detta. Däremot har inflationen gjort sig påmind då SCB:s konsumentprisindex visade på en uppgång på nästan 8,5% jämfört med 2021. Som jämförelse var skillnaden mellan 2021 och 2020 knappt 1,4%. Det har medfört att jämfört med tidigare år så är intäkterna ca 8% sämre även om resultatet är aningen bättre i kronor och ören. Totalt reste 10 279 personer med AGJ i år, att jämföra med 10 347 förra året. Tomtetågen är inte inräknade i detta. Till detta såldes 2.750 biljetter.

Tomtetåget som kördes 25 - 27/11 samt 2 - 4/12 gav ca 400.000 kr i intäkter som skall läggas till årets resultat. Till föregående tabell skall då även läggas till 6 trafikdagar.

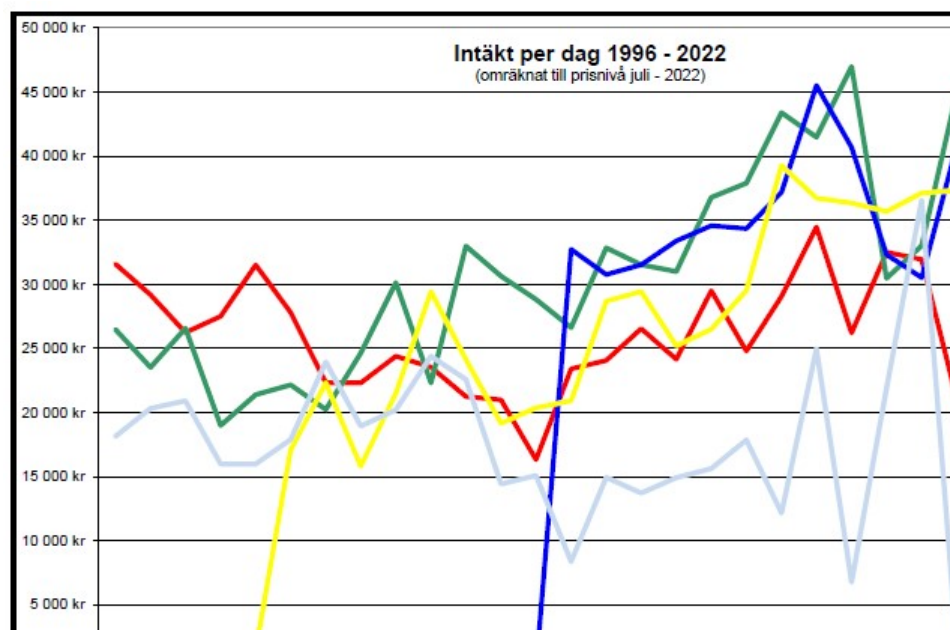

Gruppresorna

Gruppresedagen kördes i år med ånglok och blev en förhållandevis bra trafikdag med drygt 160 resande.

Bastrafiken

Bastrafiken löpte på bra, vissa dagar var dock ånglok ersatt av HBA2 eller Tp p.g.a. varmt och torrt väder. Trängseln på tåget var måttlig tack vare fungerande rutiner för att hantera det.

Extratågen

Det blev totalt fyra extratåg under året, en markant förbättring jämfört med 2021 då endast ett kördes. Dock begränsas marknadsföringen av extratåg av tillgången till personal för framförandet av extratåg på vardagar.

Trafiken totalt

Som tidigare nämnts blev sommartrafikens resultat ca 8% sämre än förra året, beroende på något färre trafikdagar och inflation. Tomtetågstrafiken är dock inte inräknat i denna summa.

Utbildning

Grundutbildning i SäO har genomförts. Vi har också utbildat tågklarare, ånglokspersonal och HBA2-förare.

Personal

Personalläget var ungefär samma som för 2021 med tidvis besvärlig situation. Såsom tidigare år var personalbokningen ibland tvungen att ta till kreativa lösningar. Återigen har Ylva dragit det tunga lasset. Dock har inte trafik behövt ställas in på grund av personalbrist.

Trafiken 2023

På samma sätt som för de senaste åren kommer inte 2023 att bli speciellt annorlunda jämfört med 2022. Antalet trafikdagar blir ungefär samma som för 2022. Märk väl att planeringen än så länge är preliminär.

Till sist

Som vanligt vill vi rikta **Ett Stort Tack** till de som ställt upp i trafiken och för föreningen före-, under- och efter trafiksäsongen 2022!

Det kommer inom kort att finnas möjlighet att boka sig för tjänstgöring 2023. Personalbokningen ser gärna att möjligheten utnyttjas så tidigt som möjligt.

Väl mött under 2023.

Patrik Engberg, Alexander Lagerberg, Pierre Enbert och Ylva Bokgren
AGJ trafikavdelning

Säkerhetsavdelningen handlägger alla trafiksäkerhetsfrågor inom föreningen. All utbildning, fortbildning och examination ligger under Säkerhetschefens samordningsansvar. Ansvar för alla säkerhetsdokument ligger på avdelningen och Säkerhetschefen är kontaktperson mot Transportstyrelsen och tillika trafikansvarig.

Allmänt

Arbetet vid järnvägen har under året fortlöpt med ett allvarligt tillbud och en olycka där någon skadats (handledsbrott vid fall vid plattform). 11 avvikelser (OTR) har inrapporterats till Säkerhetsavdelningen. För att kunna följa upp orsaken till avvikelser är det viktigt att dessa rapporteras. Detta kan inte nog påpekas. Inkomna avvikelser och incidentrapporter analyseras och utvärderingarna tar vi upp och blir grunden för de säkerhetsgenomgångar som sker på våren.

Säkerhetsrevisioner

Vi har under året saknat säkerhetsrevisor varför internkontrollen utförts av styrelsen. Arbetet med sökandet och tillsättandet av ny säkerhetsrevisor pågår.

AGJ och myndigheter.

Den 1 juni infördes en ny järnvägslagstiftning i Sverige och i och med denna infördes även en separat lag för det fristående järnvägsnätet där musei-banorna ingår. Detta medförde att Transportstyrelsen utfärdade nya föreskrifter som skulle implementeras i vårt säkerhetsstyrningssystem. Ett arbete som pågått under hela hösten.

Utbildning

Säkerhetsutbildad personal har under våren genomgått prov avseende vårt säkerhetssystem. Under året har en del personer examinerats i säkerhetstjänst medan ytterligare ett antal personer är klara för att examineras i olika säkerhetstjänster.

Administration

Administrationen kring säkerheten i vår verksamhet har ökat under året. En del i detta är kraven på årlig personaluppföljning samt uppföljningen av läkarintyg, olycksstatistik, m.m.

I år har vi även fått genomföra en total genomlysning av vårt säkerhetsstyrningssystem på grund av ny lagstiftning. Det är återigen viktigt att påpeka att alla som befinner sig vid vår anläggning är medvetna om de risker som finns och har rätt attityd till våra föreskrifter och gör sitt bästa för att förhindra olyckor.

Förhoppningen är dock att alla gör sitt bästa för att leva upp till våra föreskrifter och gör allt för att förhindra olyckor eller tillbud.

*Thomas Blidér
Säkerhetschef*

Sammanfattning

Vi har i år valt att korta ned denna verksamhetsberättelse då mycket av det som händer numera finns att läsa på sociala medier och i Jernvägsnytt. Vi tänker även på miljön i form av minskad pappersåtgång i denna handling.

Vi kan blicka tillbaka på en säsong då inga tåg fått ställas in och inga allvarliga olyckor inträffat. Banunderhållet har fortsatt samt arbetena i verkstaden löpt på. Vi har även fått tillskott bland den aktiva skaran vilket gläder oss. Tyvärr har även en del medlemmar gått bort och lämnat oss under året.

Föreningen är inne i en viktig och betydelsefull fas i vår utveckling. Vi är i en period då ett antal ekonomiska beslut om åtgärder som kan ha betydelse för föreningens fortsatta verksamhet skall fattas. Om vi vågar ta det steget är dock helt beroende av medlemmarnas engagemang och intresse. En av våra framtidssatsningar har dock kommit en bra bit på väg och det är Brobackaprojektet. Även driftlokstallets isolering är på väg mot en lösning. Dock återstår lösningen av fler förråd för våra fordon.

Styrelsen har arbetat vidare med planeringen för kommande större byggnadsinvesteringar liksom behovet av större fastighetsunderhåll. I vilken ordning dessa senare kan komma att genomföras vet vi inte då detta i mycket är beroende på att vi kan presentera objekt som kan intressera sponsorer och andra bidragsgivare och det är ibland detta som styr vilket objekt som skall prioriteras. Årsmötet har dock uttalat sin syn avseende prioriteringen. Medlemmarnas praktiska engagemang är dock även där en förutsättning för genomförandet av projekten.

En sak som dock oroar är medlemmars stundtals minskade intresse att delta i trafikarbetet samt våra andra sidoverksamheter trafikdagar då dessa är grunden för vår verksamhet vilket är beklagligt. Vi hoppas att detta är tillfälligt då många medlemmar under året fått slita hårt för att genomföra vårt trafikåtagande gentemot allmänheten och man hoppas nu på förstärkning.

Den avgående styrelsen ser dock med tillförsikt framtiden an förutsatt att medlemmarnas intresse och engagemang behålls (och helst ökar) och även i år har vi känt ett stort stöd från våra medlemmar och bidragsgivare. Ett tack även till alla aktiva samt alla medlemmar som på olika sätt stöttat vår verksamhet. Detta gläder oss!

STYRELSEN

*Lars Johansson Magnus Liberberger Olof Brandelid Andreas Johansson Thomas Blidér
Alexander Lagerberg Sandra Merking Anders Wallman Robin Stenbäck Edwin Bohm*